

Justis- og politidepartementet
Lovavdelingen
postmottak@jd.dep.no

Vår dato 01.04.09
Deres dato
Vår referanse 204480
Deres referanse

Registrering av ansattevalgte varamedlemmer som styremedlemmer

I brev til Foretaksregisteret 11. mars 2009 tok vi opp spørsmål om registrering av ansattevalgte varamedlemmers opprykk til styremedlemmer, som følge av opphør av styremedlems verv. For det tilfelle at det er reglene om registrering som hindrer slik registrering, ba vi Foretaksregisteret initiere regelendringer hos Nærings- og handelsdepartementet. Etter Foretaksregisterets raske svar 13. mars 2009 (vedlagt), antar vi at spørsmålet for det meste er aksjerettslig, og vi tillater oss derfor å forelegge det for Justisdepartementet.

Etter aksjeloven/allmennaksjeloven § 6-4 har de ansatte i et selskap rett til å velge representanter til styret. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har ansvaret for representasjonsforskriften 18. desember 1998, som regulerer denne ordningen nærmere.

Etter representasjonsforskriften § 17 annet ledd opphører vervet automatisk for et ansattevalgt styremedlem eller observatør hvis vedkommende slutter i selskapet. Det finnes også andre grunner til at styrevervet kan opphøre, se § 17 fjerde ledd. Ved fratreden bestemmer forskriften § 19 første og annet ledd indirekte at vararepresentanten rykker opp og dermed blir ordinært styremedlem.

Vi har fått henvendelser fra medlemmer som sier at Foretaksregisteret ikke tillater registrering av varamedlemmers opprykk til styremedlemmer etter opprykksordningen i representasjonsforskriften. Foretaksregisteret bekrefter praksisen i brevet 13. mars 2009, og de mener også at varamedlemmet *ikke* automatisk rykker opp til rollen som styremedlem. I vurderingen skiller man for øvrig ikke mellom egen fratreden og slikt opphør som er bestemt i representasjonsforskriften. Foretaksregisteret viser også til vedtak i klagesak 2. oktober 2007 (Nærings- og handelsdepartementet), som igjen refererer til et brev 27. januar 2003 fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Det er flere grunner til at varamedlemmer bør registreres som styremedlemmer ved opprykk etter representasjonsforskriften:

Etter representasjonsforskriften § 19 annet ledd skal det holdes suppleringsvalg for å fylle de representantplasser som er igjen når opprykksordningen i § 18 er fulgt. Det er ikke opplagt hvordan dette skal forstås, men så lenge de ansatte faktisk er representert i styret med sin(e) valgte representant(er), er det antagelig opp til styret å avgjøre om suppleringsvalg er

nødvendig, jf. § 19. For eiervalgte styremedlemmer kan løsningen være annerledes, avhengig av grunnlaget for valget av varamedlemmer, jf. kommentarutgaven til aksjeloven note 1.1 til § 6-8. Etter vår vurdering innebærer opprykksordningen i forskriften § 19 at ansattevalgt styremedlem som fratrer erstattes av varamedlem, slik at varamedlemmet blir ordinært styremedlem i kraft av forskriften.

Selskapet vil ha plikt til å melde opphøret av styrevervet til Foretaksregisteret. Styremedlem kan selv melde opphøret. På firmaattester og på brreg.no vil styremedlemmet medlemmet stå som "fratrådt". ("Fratrådt" er for øvrig ikke treffende for det som har inntruffet). I tilfeller der selskapet har varamedlem som rykker opp etter loven er dette i seg selv uheldig, og neppe i samsvar med foretaksregisterloven §§ 3-1 og 3-1a om hva registeret skal inneholde. Selskaper som av en eller annen grunn må holde suppleringsvalg vil få ryddet opp i dette gjennom ny dokumentasjon, men for de selskapene som benytter opprykksordningen i representasjonsforskriften er suppleringsvalg ikke aktuelt. Et styremedlem kan i teorien stå som "fratrådt" i inntil to år, jf. forskriften § 17.

Navn på styremedlemmer fremgår av årsregnskap og årsberetning, og styremedlemmene har forpliktelser etter regnskapsloven. Vi går også ut fra at selskapets revisor har behov for å verifisere disse opplysningene. Navnene bør derfor være de samme som man finner i Foretaksregisteret.

For noterte selskaper er praksisen i Foretaksregisteret et særlig problem, siden de har omfattende opplysningsplikt av hensyn til norske og utenlandske investorer. Flere enn fire av ti slike selskaper har ansatterepresentanter i styret. For disse er det særlig viktig at de registrerte opplysningene er i samsvar med de virkelige forhold.

Man skulle også tro at de som har valgt styremedlemmene – de ansatte – vil ha interesse i at deres faktiske representanter er behørig registrert.

Det fremgår ovenfor at vi ikke deler vurderingene i klagesaken for Nærings- og handelsdepartementet om at det aktuelle spørsmålet har "liten eller ingen betydning". Klagen fra Helse Nord RHF viser vel at det er behov for at praksisen, alternativt reglene, bør endres.

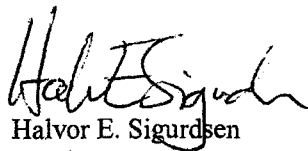
Valg av ansatterepresentanter er underlagt såpass omfattende krav til dokumentasjon at det neppe vil være vanskelig for de registreringspliktige å fremlegge de dokumenter Foretaksregisteret måtte kreve med hjemmel i foretaksregisterloven.

Vi ber om at departementet gir en uttalelse om spørsmålet, alternativt at det tar initiativ overfor Nærings- og handelsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet, slik at problemet for bedriftene kan bli løst.

Vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Næringsjuridisk avdeling

Ingebjørg Harto
Avdelingsdirektør

Halvor E. Sigurdson
advokat

Vedlegg: Brev fra Foretaksregisteret 13. mars 2009 med vedlegg

Kopi: Nærings- og handelsdepartementet, Næringspolitisk avdeling,
postmottak@nhd.dep.no
Foretaksregisteret, firmapost@brreg.no (Deres ref 200900809-2)
Bedriftsdemokratineemnda, postmottak@aid.no

Brønnøysundregistrene

Næringslivets Hovedorganisasjon

Postboks 5250, Majorstuen
0303 OSLO

Deres ref.	Vår ref.	Arkivkode	Dato
Kirsten Zwilmeyer Fleischer	200900809-2	413/4	13.03.2009

Vedrørende registrering av styremedlemmer valgt av ansatte

Viser til ditt brev av 11.3.2009, angående ovennevnte tema.

Det er korrekt som beskrives i deres brev at Foretaksregisteret ikke tillater registrering av varamedlemmer som resultat av at et styremedlem trekker seg fra sin rolle. Bakgrunnen for et slikt standpunkt er at vi kun registrerer de styremedlemmene som er valgt inn i sine roller. Et varamedlem som møter fordi et styremedlem har trukket seg, anses ikke å ha tatt over rollen som fast styremedlem. Det er ikke noen form for opprykk fra rollen som varamedlem, til rollen som styremedlem. Følgelig vil det ikke være korrekt å registrere et varamedlem i rollen som styremedlem, uten at det har vært avholdt valg som grunnlag for en slik endring.

Foretaksregisteret viser i denne sammenheng til vedlagte klageavgjørelse fra Nærings- og Handelsdepartementet, spesielt siste avsnitt på side 2 og første avsnitt på side 3. Den aktuelle klagesaken omhandlet vel og merke et regionalt helseforetak, men som det kommer fram av klagen, så er reglene for de ansattes rett til å velge styremedlemmer så å si identiske for både helseforetak og aksje- og allmennaksjeselskap.

Med hilsen
BRØNNØYSUNDREGISTRENE – Foretaksregisteret

Øyvind Vågan
underdirektør

Lars Eliassen
rådgiver

Saksbehandler: Lars Eliassen

Kopi til Nærings- og Handelsdepartementet, Næringspolitisk avdeling, Postboks 8014 Dep
0030 Oslo

Helse Nord RHR
ved advokat Jens Eirik Johnsen
Sjøgata 10
8038 BODØ

Deres ref.
200300056-114

Vår ref.
200605089-2/CER

Dato
02.10.2007

**Helse Nord RHF, org. nr. 883 658 752: Klage på Foretaksregisterets
nektingsvedtak om styreendring**

Vi viser til klage datert 27. oktober 2006 som er oversendt med brev fra
Brønnøysundregistrene datert 1. desember 2006. Vi beklager at det har tatt lang tid å
behandle klagen.

Klagen gjelder Foretaksregisterets vedtak av 9. oktober 2006 om å nekte registrering
av melding om endring i styrets sammensetning for Helse Nord RHF, org. nr. 883 658
752. Foretaksregisteret har begrunnet vedtaket med at meldingen ikke har vedlagt
protokoll som viser valg av styremedlemmer jf. lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering
av foretak (foretaksregisterloven) § 4-4 bokstav c og at registreringsnektelsen dermed
er overensstemmende med foretaksregisterloven § 5-2.

Klager hevder at meldingen er korrekt, og at den derfor må registreres. Forskrift 2002-
11-15-1287 (Forskrift til helseforetakslovens bestemmelser om de ansattes rett til
representasjon i regionale helseforetaks og helseforetaks styret) med hjemmel i lov 15.
juni 2001 nr. 93 §§ 22 og 23 (helseforetaksloven) bestemmer i § 12 andre ledd at vervet
som ansattes representant i styret, opphører når den ansatte slutter i selskapet. Klager
hevder at første vararepresentant dermed skal registreres som fast styremedlem eiter
reglene i forskriftens § 13 andre ledd.

Departementet har følgende bemerkninger til klagen:

Foretaksregisterets brev av 1. desember 2006 gjennomgår saksforløpet i detalj, og vi
viser til denne for en nærmere gjennomgang. Foretaksregisteret gir også klager delvis

medhold. Det er dermed bare spørsmålet om varamedlemmet automatisk skal
registreres som styremedlem når styremedlemmet slutter, som skal behandles i
klageomgangen.

Foretaksregisteret skal prøve om det som innkommer til registrering og grunnlaget for
det, er i samsvar med lov og er blitt til i samsvar med lov, jf. foretaksregisterloven § 5-1.
Grunnlaget for kontrollen er de innsendte dokumenter og andre opplysninger som
finnes hos registerføreren. Dersom registerfører finner at en melding ikke er lovnæssig
eller i samsvar med vedtektene, skal han i henhold til foretaksregisterloven § 5-2 nekte
registrering. Er meldingen kontrollert og funnet i orden skal meldingen registreres, jf.
foretaksregisterloven § 6-1. Det er de opplysninger som gis ved meldingen om
registrering som danner grunnlaget for Foretaksregisterets kontroll, jf.
foretaksregisterloven
§ 5-1 annet ledd.

Spørsmålet i saken er om den valgte vararepresentanten Kari B. Sandnes kan
registreres i Foretaksregisteret som fast styrerepresentant i og med at den faste
styrerepresentanten har sluttet i foretaket. Vararepresentanten møter fast i styret som
følge av at styremedlemmet har sluttet i foretaket.

Reglene om ansattes rett til å velge styrerepresentanter finnes i helseforetaksloven §§
22 og 23 samt i forskrift 2002-11-15-1287. Helseforetaksloven gir generelle regler for
hvor mange styrerepresentanter de ansatte kan velge, mens forskriften gir nærmere
regler for valget, fratreden, suppleringsvalg osv.

De ansattes valg av faste styremedlemmer, observatører og varamedlemmer til disse er
nærmere regulert i forskriften §§ 4-15. Det fremgår av disse bestemmelsene at de
ansattes styremedlemmer utpekes gjennom valg.

Forskriftens § 12 andre ledd sier at dersom et styremedlem valgt av de ansatte slutter i
selskapet, "opphører vervet". Den faste styrerepresentanten må altså ikke selv frasi seg
sitt verv. Det er nok at selskapet gir melding om dette til Foretaksregisteret. Vedtak om
slik fratreden ble truffet i Foretaksregisteret 9. september 2006.

Forskriftens § 13 første ledd bestemmer hvor mange vararepresentanter som skal velges
ved valget av de ansattes representanter til styret. § 13 andre ledd gir regler om
innkalling av vararepresentanter ved forfall fra ett eller flere styremedlemmer.

Forskrift til helseforetakslovens bestemmelser om de ansattes rett til representasjon i
regionale helseforetaks og helseforetaks styret (FOR 2002-11-15 nr. 1287) har i
bestemmelsene om vararepresentantenes innkalling, samme ordlyd som forskrift om
ansattes rett til representasjon i aksjeselskapers og allmennaksjeselskapers styre og
bedriftsforsamling m.v. (representasjonsforskriften) § 18. Nærings- og
handelsdepartementet legger til grunn at de to forskriftene skal tolkes likt.

Foradresse Postboks 8014 Dep 0403 Oslo	Kontoradresse Einar Gerhardsens plass 1	Telefon 22 24 99 90 Org no 992 417 829	Avdeling for regelverk og skipsfart Telefon 22 24 66 66	Saksbehandler Cecilie Bakke Døstved 22246625
--	--	---	--	--

Når det gjelder tolkningen av den tilsvarende bestemmelsen i representasjonsforskriften, uttalte Arbeids- og administrasjonsdepartementet i brev til Nærings- og handelsdepartementet 27. januar 2003: "Vararepresentanter skal innkalles i den rekkefølge de er valgt, det vil si at den vararepresentant som fikk flest stemmer ved valget alltid innkalles først. (...) Det følger ikke av § 18 at en vararepresentant anses som fast styremedlem hvis sistnevnte verv opphører med den konsekvens at vararepresentanten skal registreres som dette i Foretaksregisteret. Vararepresentanten har fremdeles formelt status som vararepresentant selv om vedkommende i praksis vil møte fast i styret til erstatning for den som har stuttet. Som nevnt regulerer § 18 annet ledd bare hvilken vararepresentant som skal innkalles og fingere som styremedlem/observator når et styremedlem eller observator ikke møter."

Etter Nærings- og handelsdepartementets syn følger det av dette at det ikke skal foretas automatisk omregistrering slik at den valgte vararepresentanten føres opp som fast representant i Foretaksregisteret.

ADD uttaler videre i brevet datert 27. januar 2003, at spørsmålet får liten eller ingen betydning i praksis idet varamedlemmet skal innkalles når et styremedlem melder forfall. Reglene er tilsvarende formulert i forskriften til helseforetaksloven. Det betyr at de ansattes representasjon og innflytelse i styret blir uendret. Den praktiske betydningen av spørsmålet om en vararepresentant formelt rykker opp som styremedlem begrenser seg dermed til spørsmålet om vedkommende skal registreres i Foretaksregisteret som styremedlem, og ikke bare som varamedlem. Nærings- og handelsdepartementet tar med dette ikke stilling til hvorvidt den nåværende registreringen i Helse Nord RHF strider mot regionale helseforetaks vedtekter og regelverk.

I medhold av lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak § 9-1, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 34, fatter departementet følgende vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Med hilsen

Tom Hugo-Sørensen (e.f.)
avdelingsdirektør

Cecilie Bakke Duedal
rådgiver

Kopi:
Brønnøysundregistrene, Havnegata 48, 8910 BRØNNØYSUND

Tom Sørensen
1) Bakke Duedal
d)